

A laborfinanszírozás aktuális kérdései

Dózsa Csaba

Helyettes államtitkár

Egészségügyi Minisztérium

Tartalom

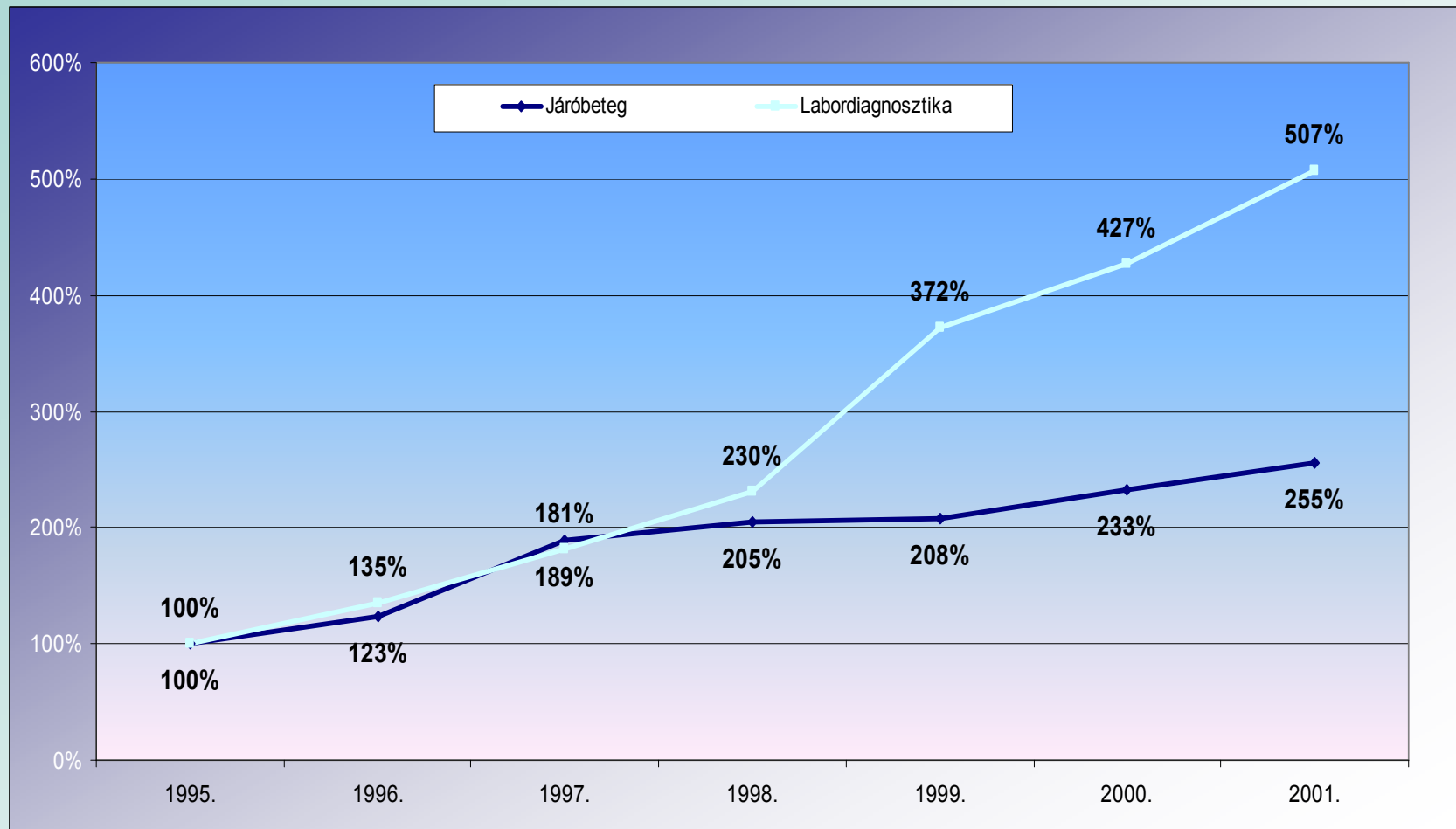

- A. Laborkassza bevezetése, trendek
- B. Tapasztalatok a kasszával
- C. Újraszabályozás
- D. Szakmai szabályok

A. Laborkassza bevezetése, trendek

A járóbetegellátás és labordiagnosztika pontszámainak alakulása 1995-2001. (1995=100%)

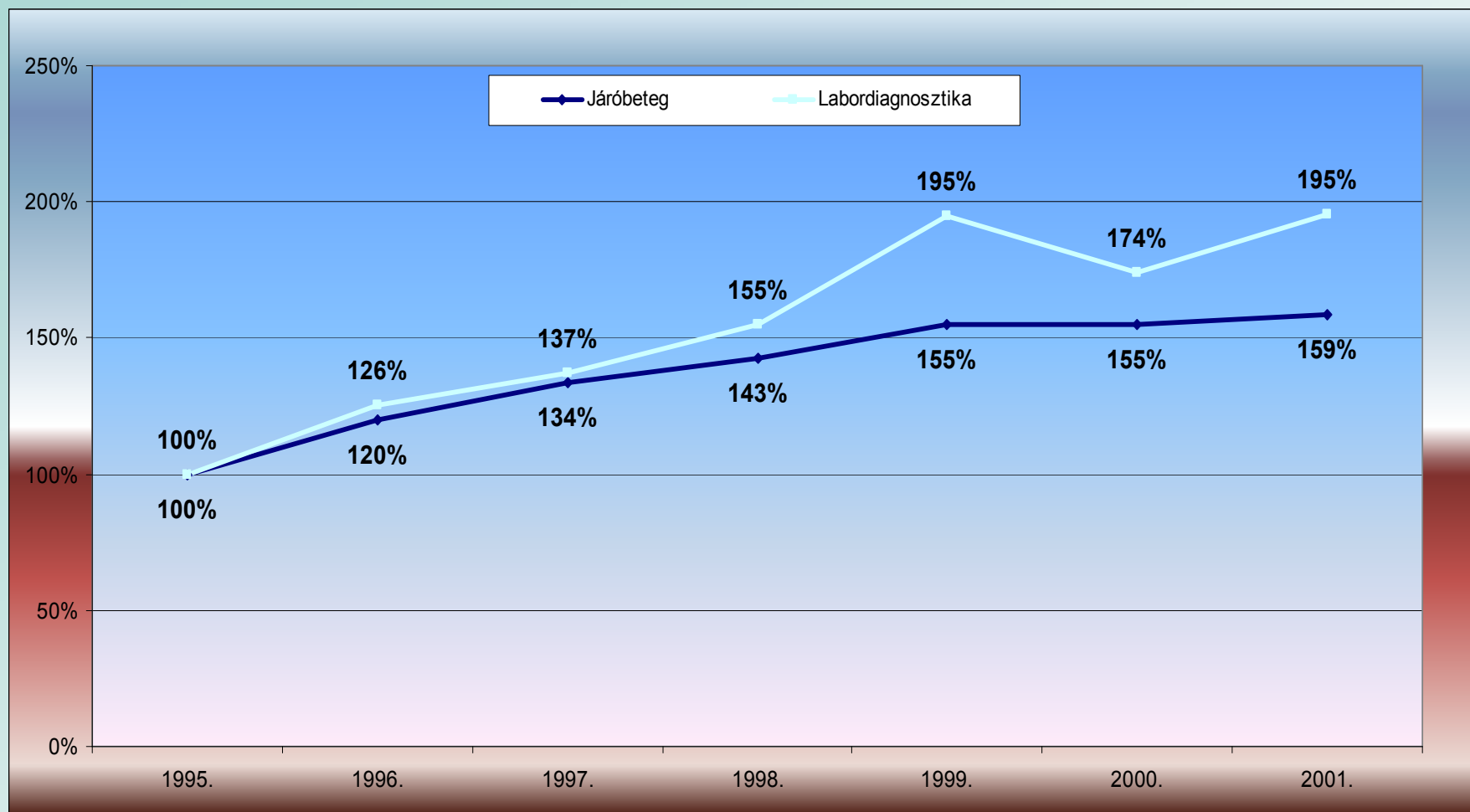

„Laborkassza” – történeti áttekintés I.

- 2002-től a 257/2001. (XII. 19.) kormányrendelet alapján a járóbeteg szakellátás finanszírozásának keretein belül kialakításra került a „laborkassza”.
- A teljesítmény egység forint értéke a költségvetésben rendelkezésre álló havi keret és az országos teljesítmények hányadosának függvényében kerül meghatározásra.
- 2002-ben a változtatás eredményeként egy labor pont átlaga 0,86 Ft, míg a járóbeteg ellátásé 0,98 Ft volt.

A járóbetegellátás és labordiagnosztika beavatkozásszámainak alakulása 1995-2001. (1995=100%)

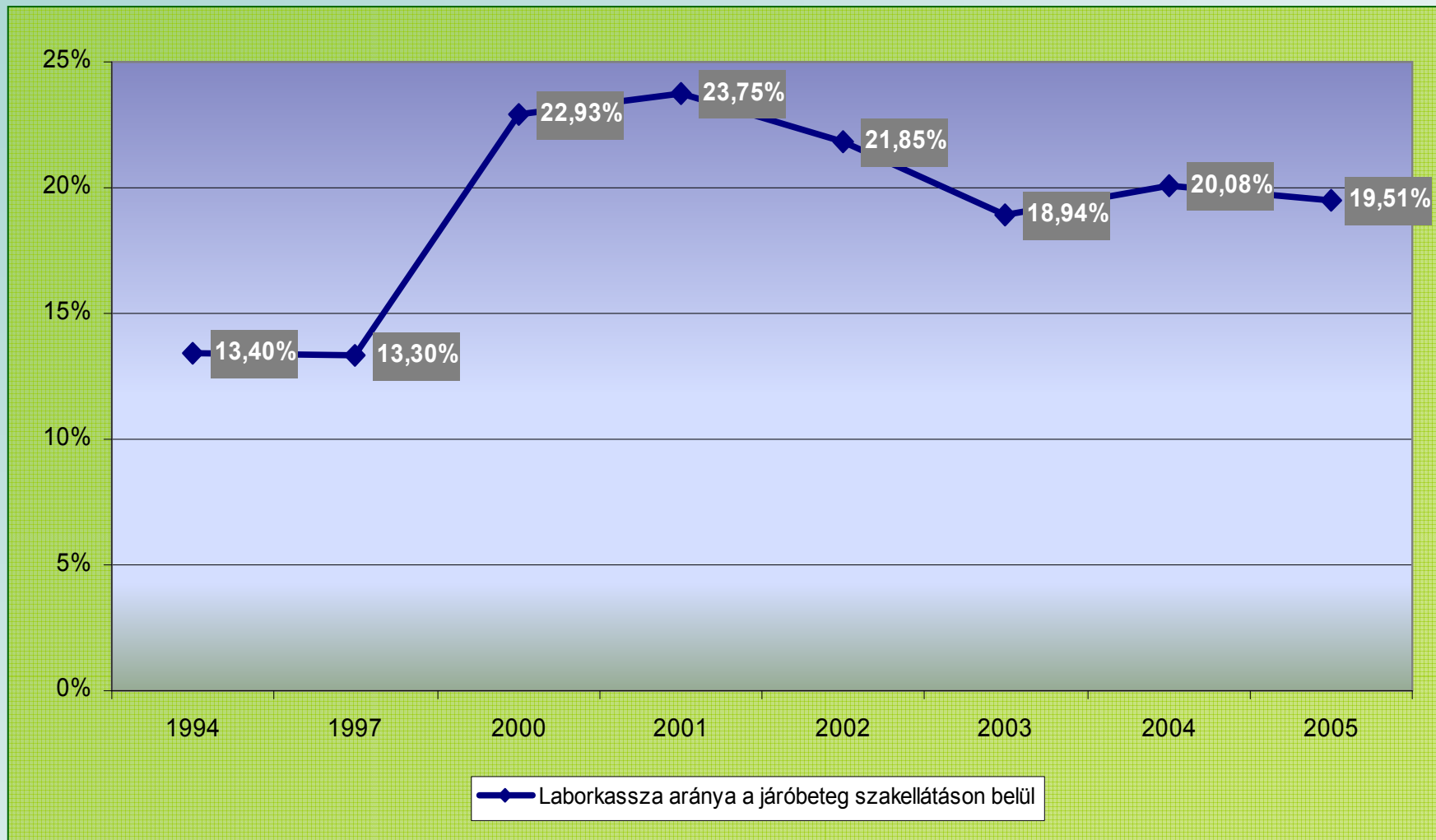

„Laborkassza” – történeti áttekintés II.

- Fő cél: a klinikai szakmák védelme
- Üzleti érdek eltorzítja a szakmai munkát !
- Ha nincs szakmai szabályozás és kontroll $\Rightarrow$ akkor marad a durva fiskális megoldás...
- Az utólagos OEP ellenőrzés értelmetlen a magas esetszámok miatt – jogilag nehéz az értelmetlen elrendelést visszavonatni
- Ideiglenes megoldás, amíg ki nem alakulnak a szakmai szabályok

A laborkassza aránya a járóbeteg szakellátáson belül 1994-2005.

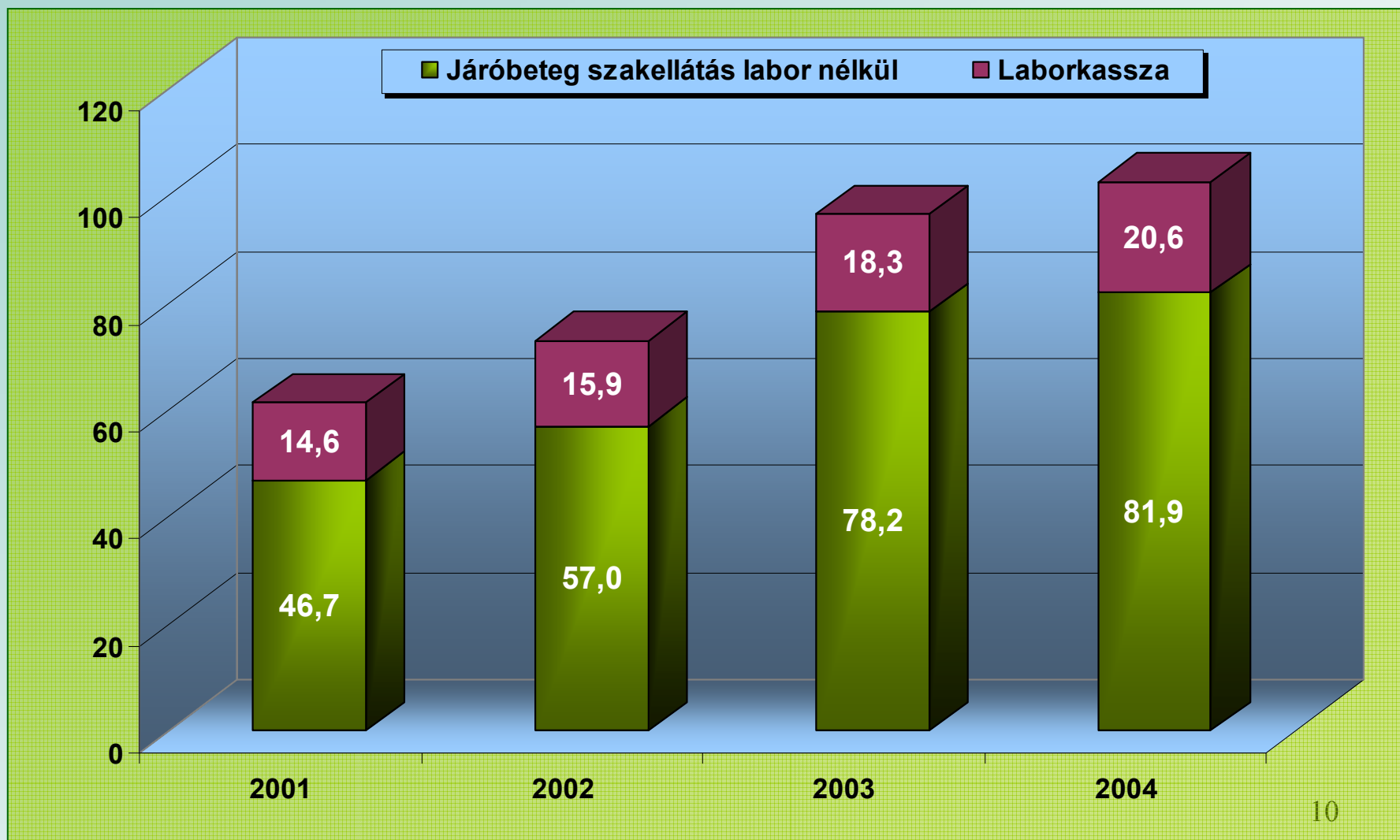

Laborkassza – történeti áttekintés III.

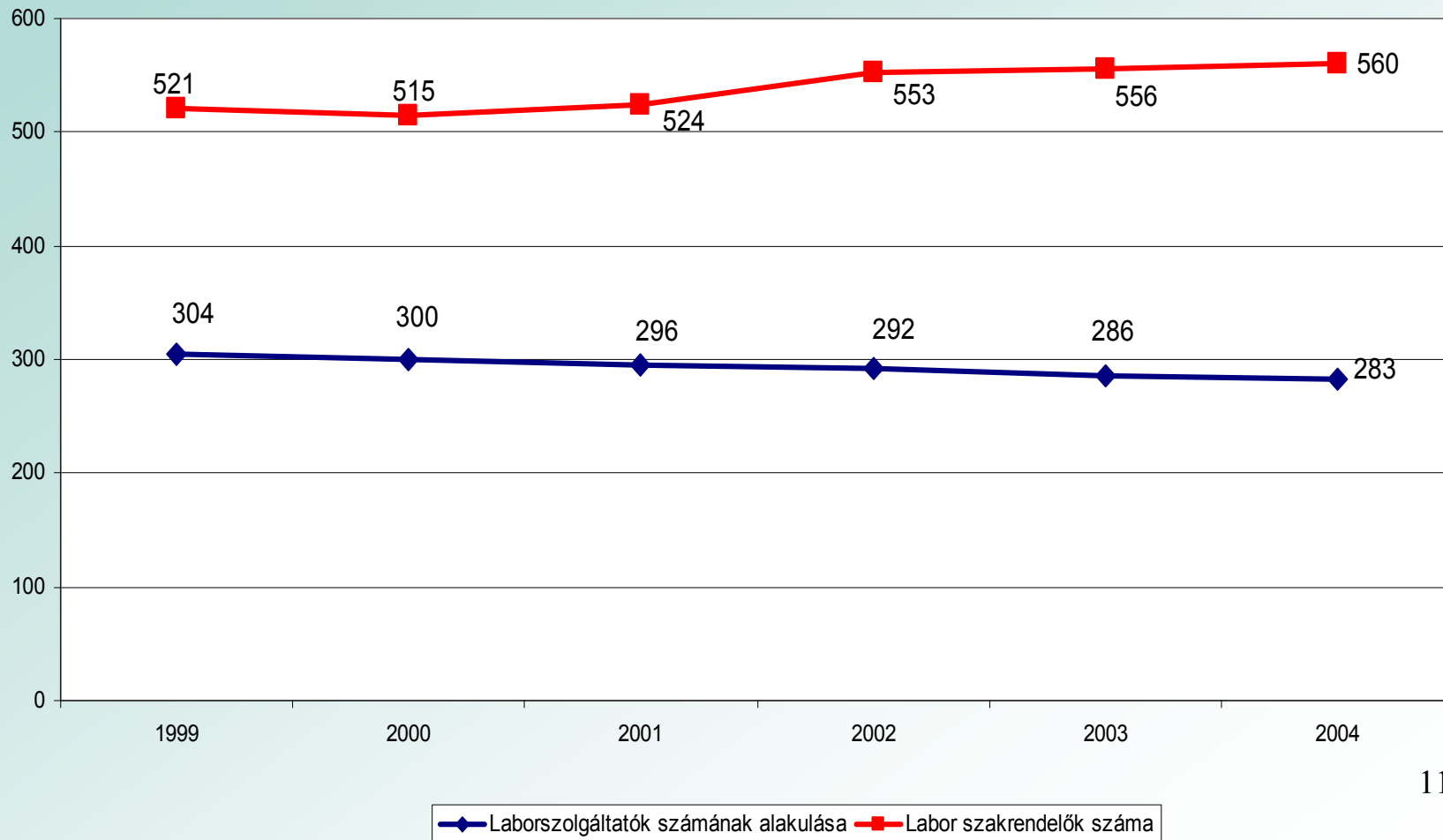
- A labor pont átlagos forint értéke
  - 2003-ban 0,80 Ft,
  - 2004-ben 0,77 Ft,
  - 2005-ben 0,68 Ft volt az éves átlagos lebegtetett érték
(2005-ben a legalacsonyabb havi érték 0,59 Ft)
- A laborkassza előirányzatok
  - 2002-ben 15,9 Mrd Ft
  - 2003-ban 18,3 Mrd Ft
  - 2004-ben 20,9 Mrd Ft
  - 2005-ben 21,2 Mrd Ft
  - 2006-ban 20,4 Mrd Ft

A járóbeteg szakellátás és a laborkassza alakulása 2001-2004. Mrd Ft

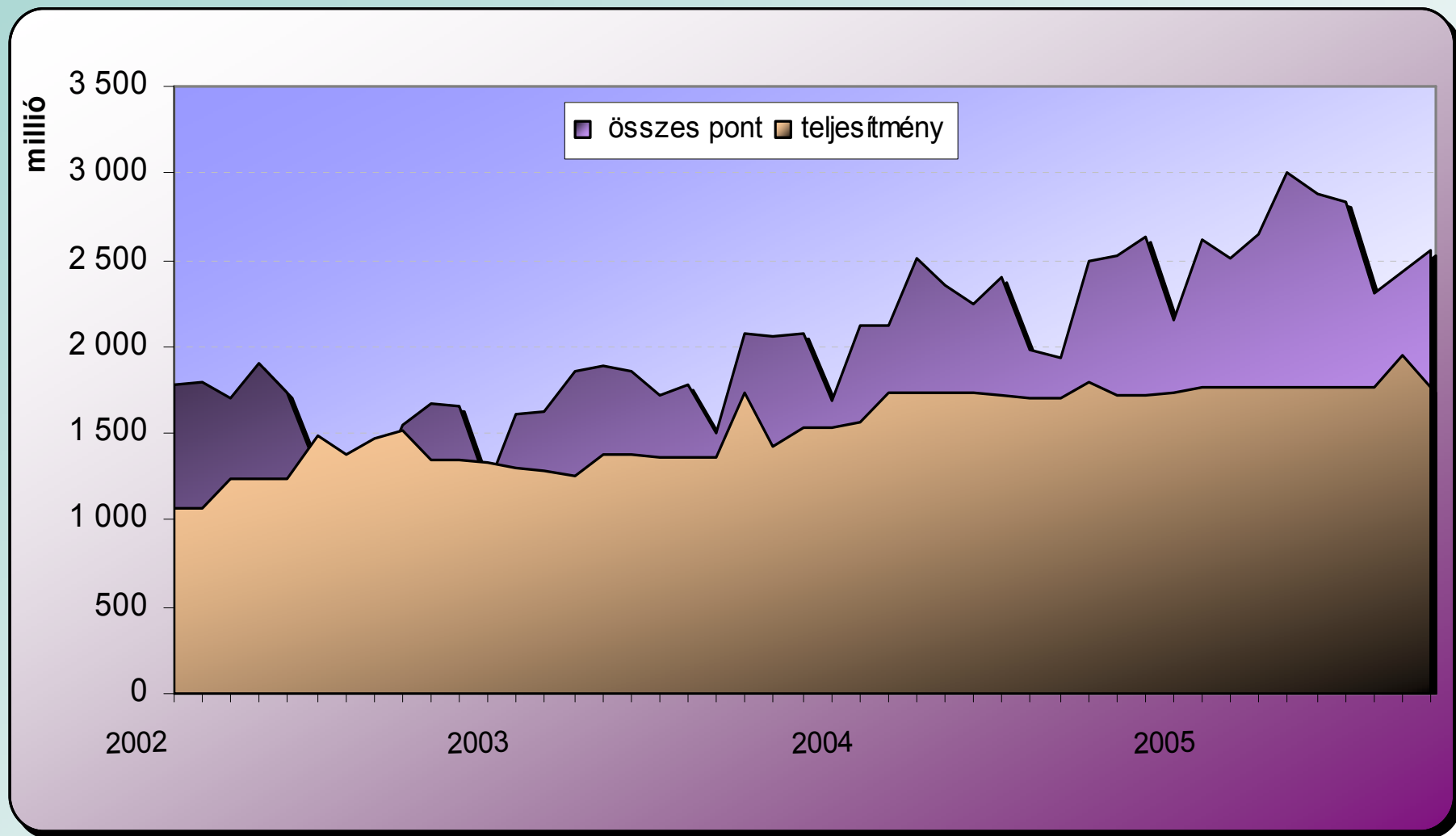

Sokan vagyunk vagy kevesen...?

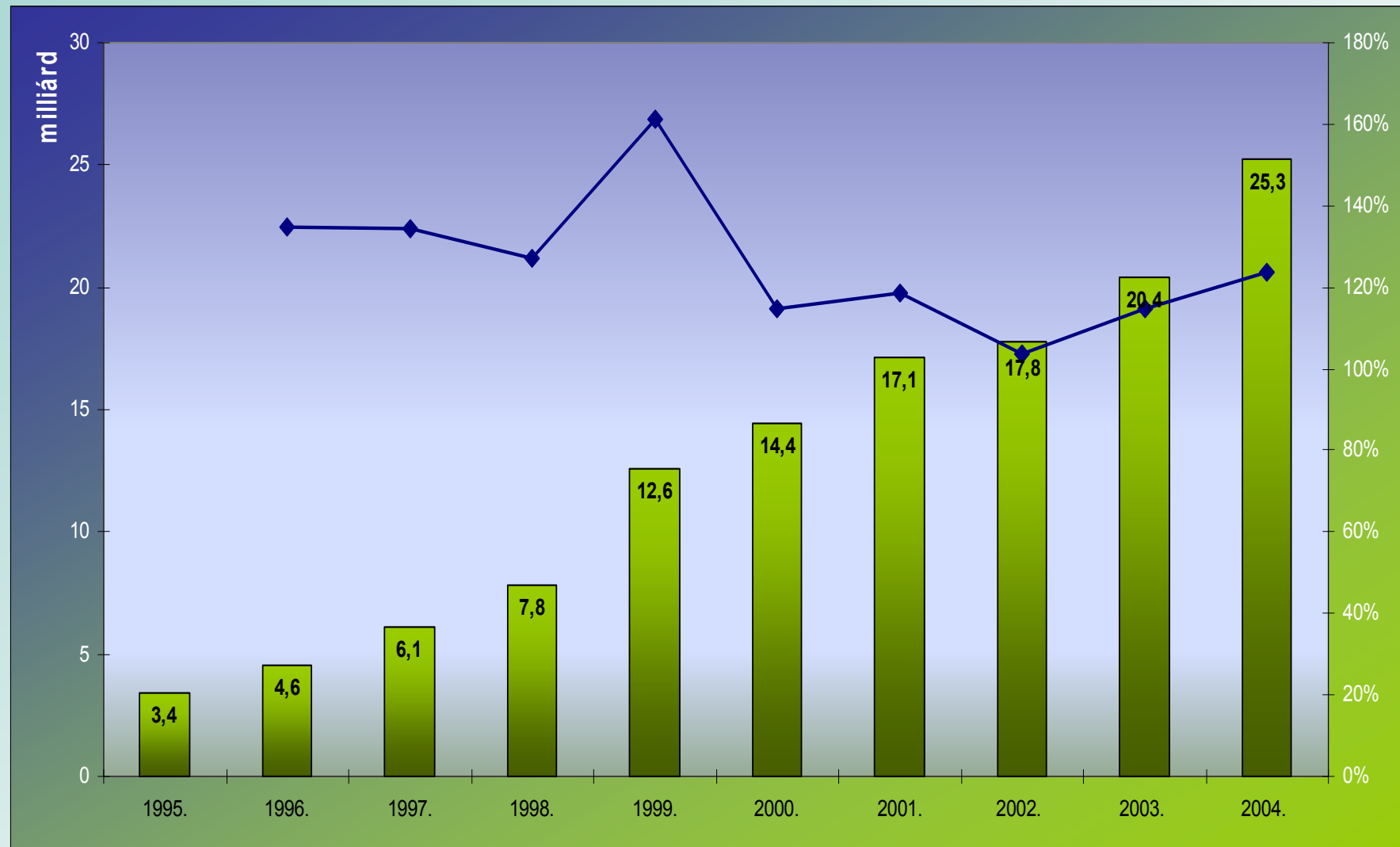
Laborszolgáltatók és labor szervezeti egységek számának alakulása
1999-2004.

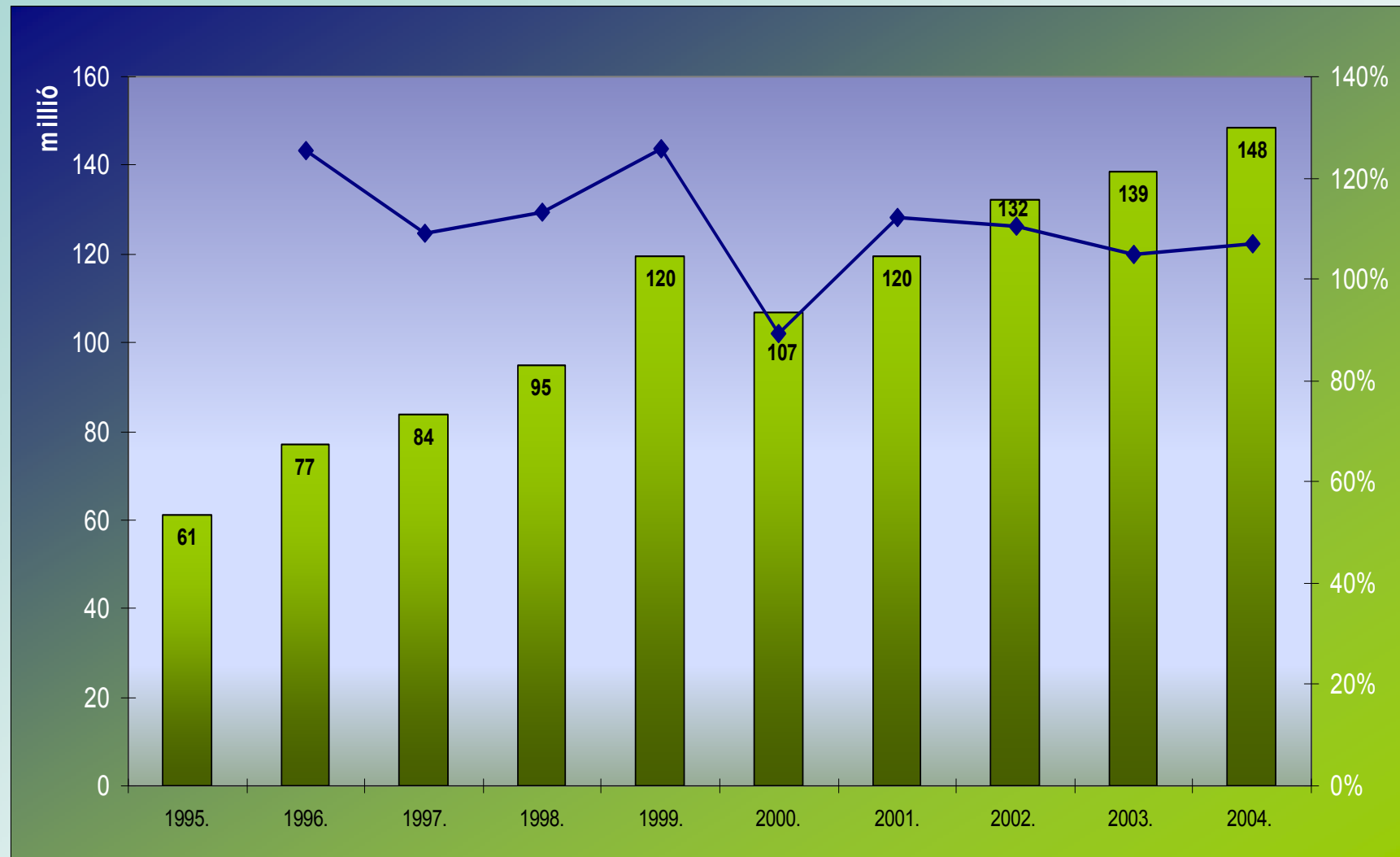
Labordiagnosztika: az elszámolt pontok és a teljesítmény (forint) havi alakulása 2002-2005

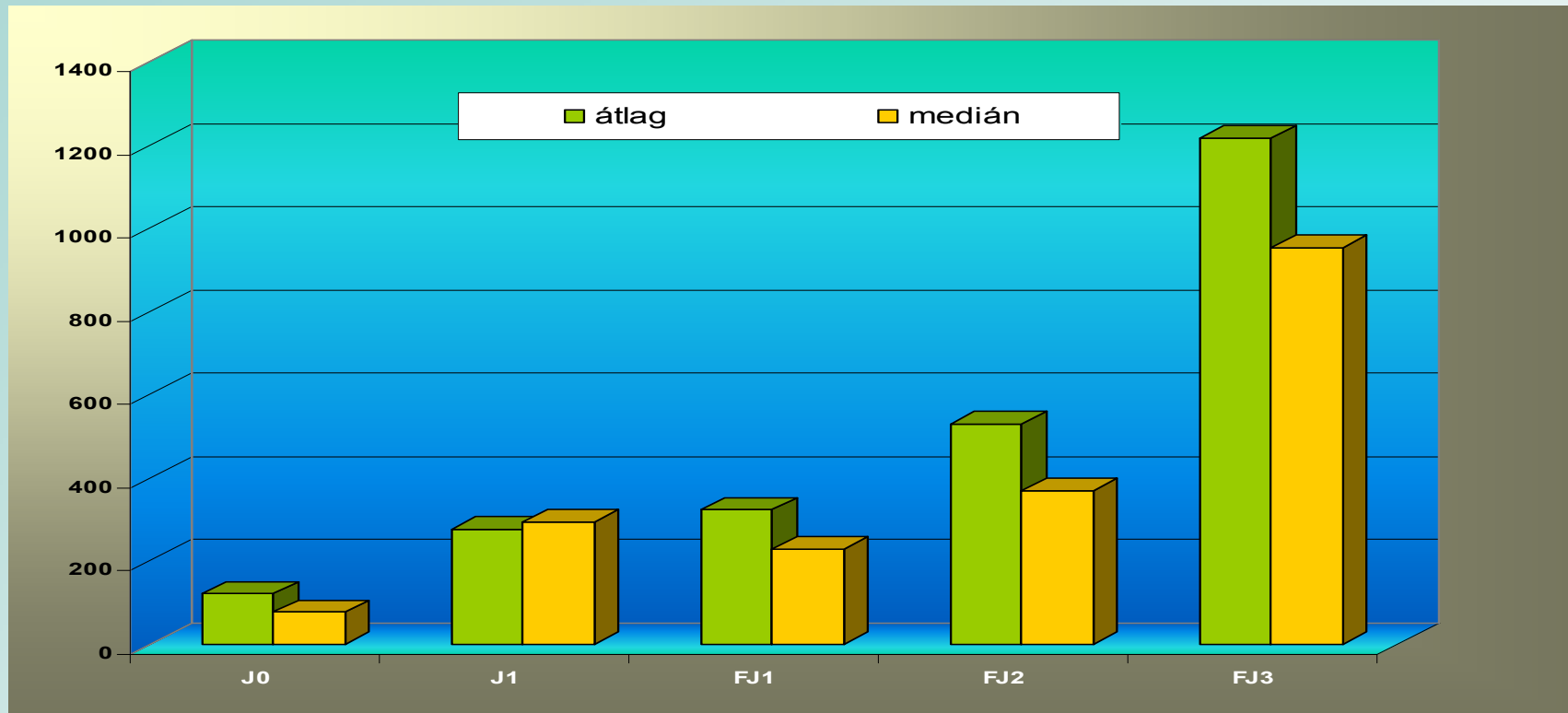
Labordiagnosztika teljesítményének változása pontszám tekintetében 1995-2004. (előző év=100%)

Labordiagnosztika teljesítményének változása beavatkozásszám tekintetében 1995-2004. (előző év=100%)

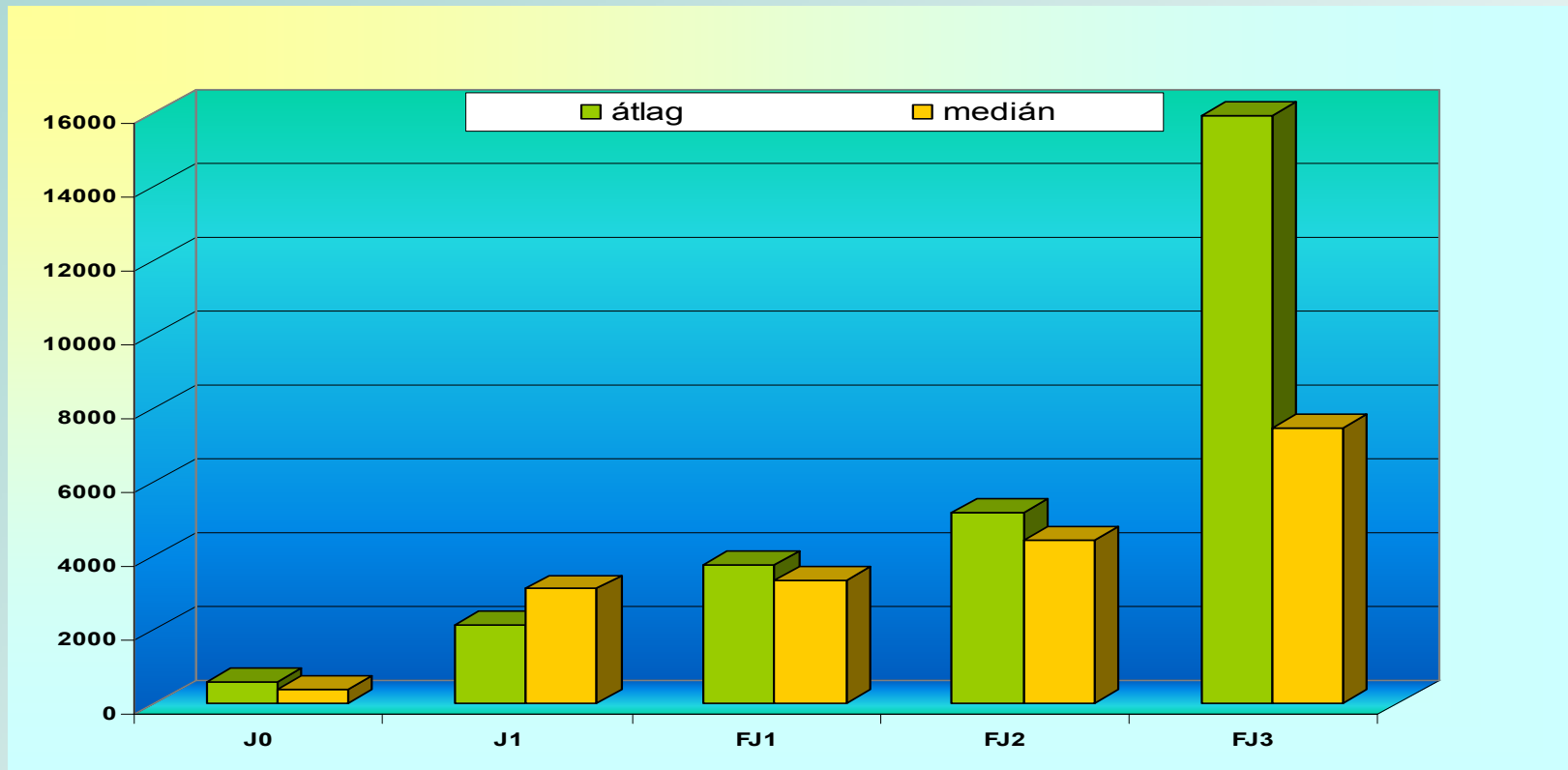

Laborkategóriák szerinti teljesítménymutatók (pont/eset)

	J0	J1	FJ1	FJ2	FJ3
Pont/eset terjedelem	7 - 635	71 - 2 995	4 - 2 818	65 - 3 634	200 - 3 799

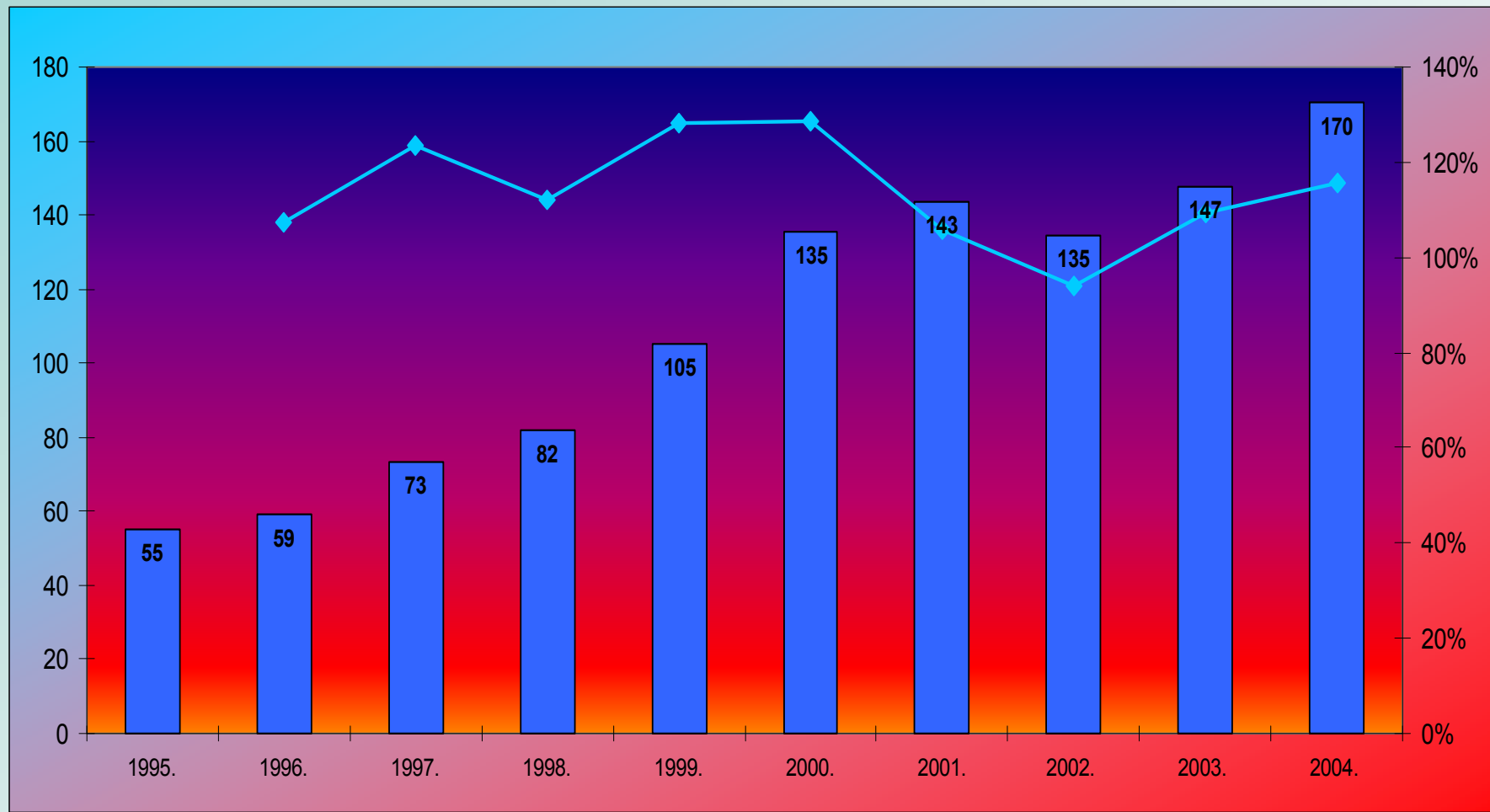
Laborkategóriák szerinti teljesítménymutatók (pont/beteg)

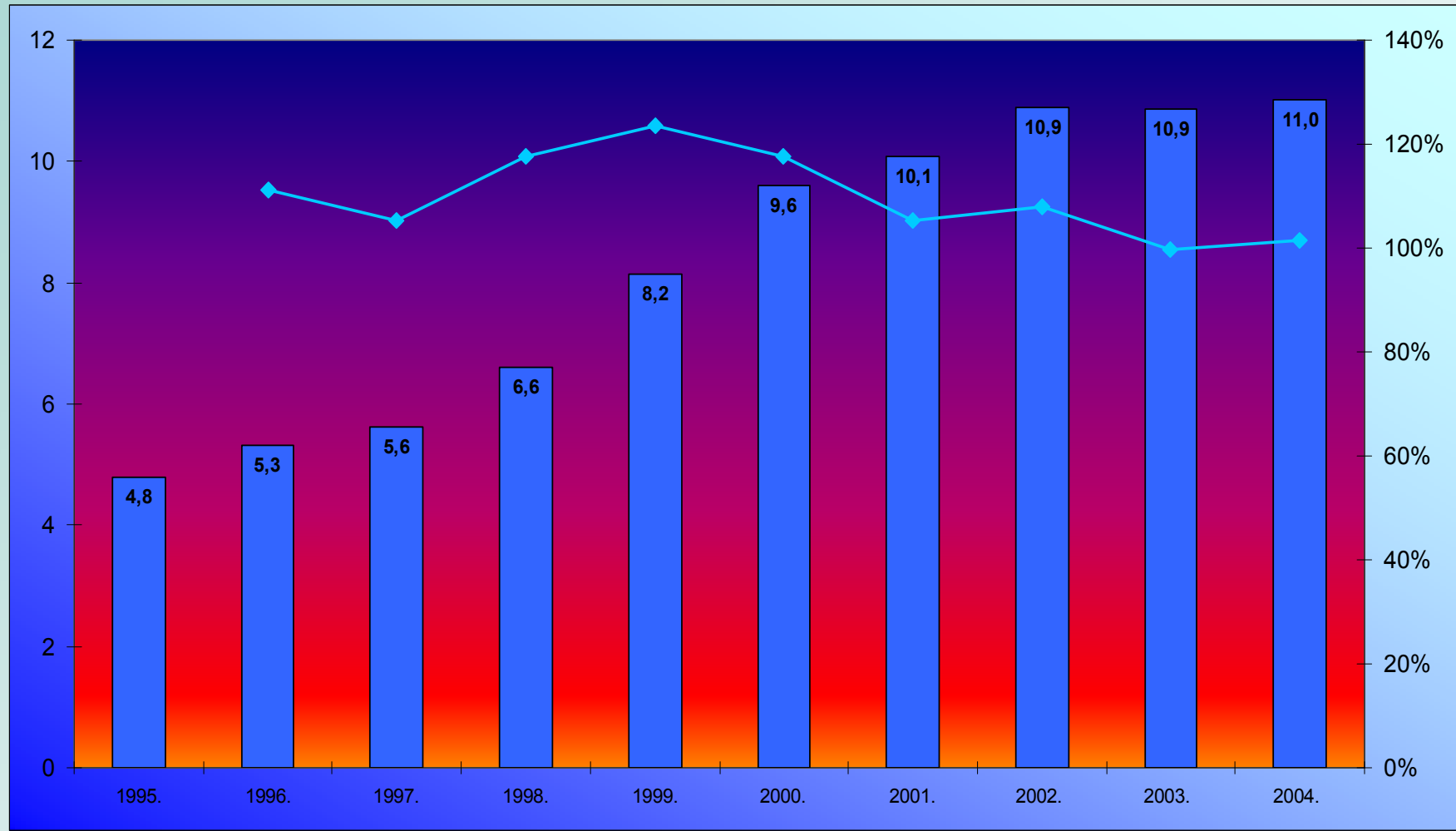
	J0	J1	FJ1	FJ2	FJ3
Pont/beteg terjedelem	30 – 3 456	257 – 23 110	71 – 8 300	1197 – 13 857	2883 – 108 085

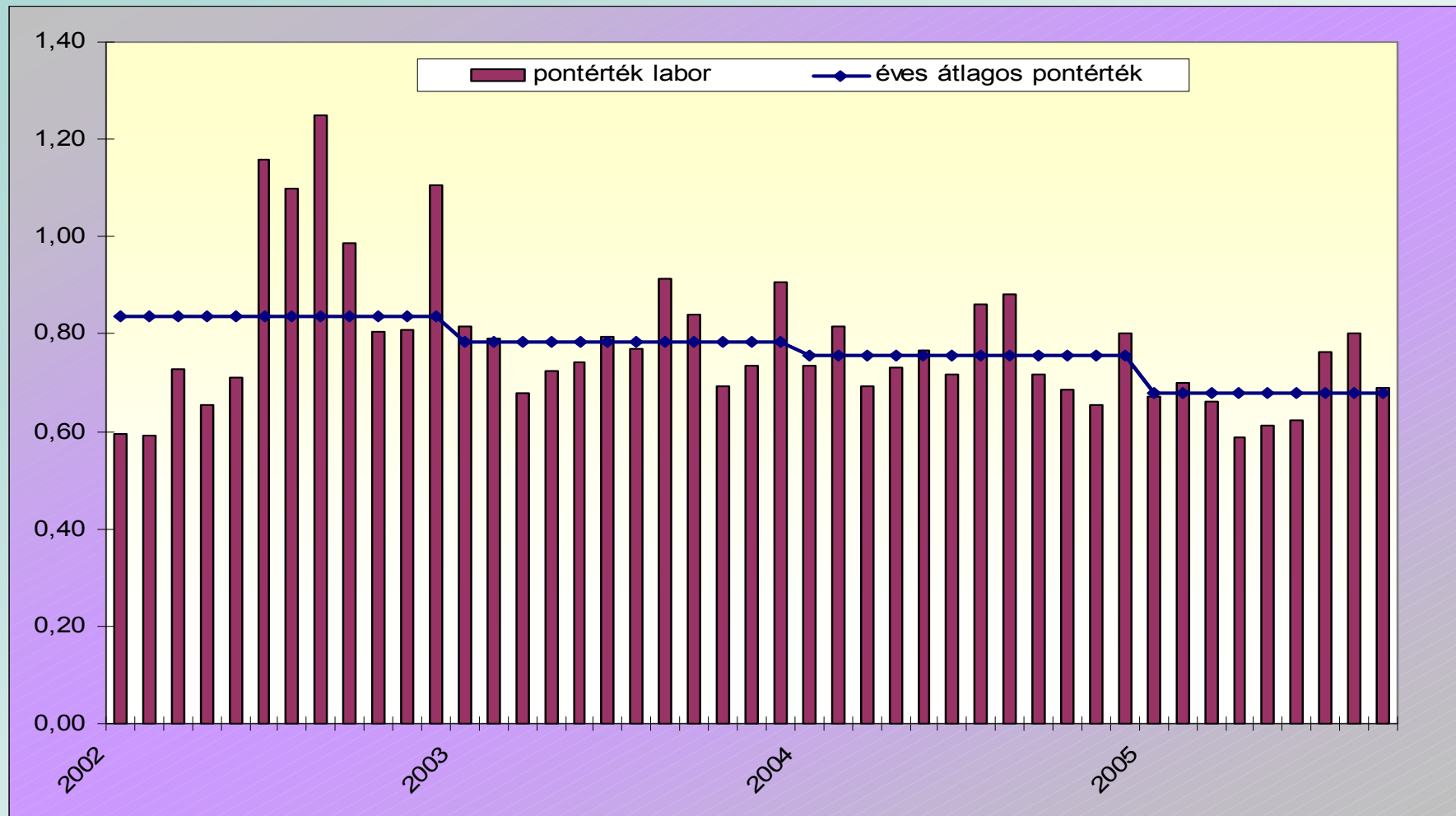
Egy beavatkozásra jutó pontszám a labordiagnosztikában 1995-2004. (előző év=100%)

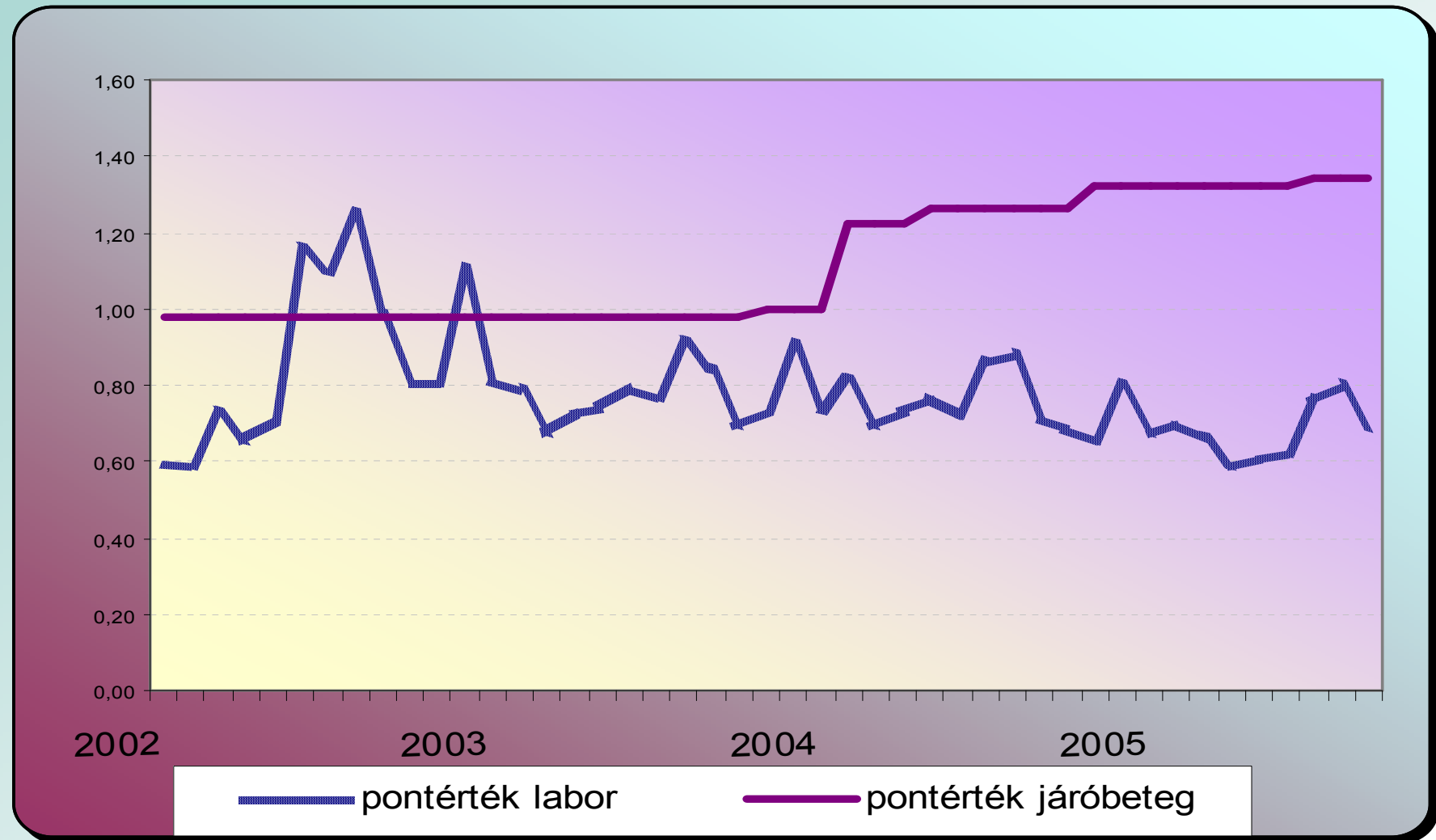
Egy esetre jutó beavatkozásszám a labordiagnosztikában 1995-2004. (előző év=100%)

Labordiagnosztika: egy pont forintértékének havi alakulása 2002-2005.

A járóbeteg és a labor pontérték havi alakulása 2002-2005

Tendenciák, következmények I.

- A laboratóriumi teljesítménynövekedés "**elszívta**" a **forrásokat** a többi, elsősorban **klinikai szakmák** elől. A laboratóriumi tevékenységből származó bevételek ilyen mértékű felfuttatása azonban az egyes szolgáltatók járóbeteg kasszából való részesedését jelentősen eltorzította a nem éppen tisztességes magatartást gyakorlók irányába.
- A **laborteljesítmények pörgetése** egy irreális keresztfinanszírozási spirált hozott létre: a szakrendelők, hogy kompenzálják a "veszteségesnek ítélt" klinikai szakmák tevékenységét, a laboratóriumi tevékenység felpörgetéséhez folyamodtak, amely - országos szinten a **pont-forint érték elmaradt növekedése** folytán - még **tovább rontotta** a klinikai szakmák rentabilitását.

Tendenciák, következmények II.

- A laboratóriumokra fordított finanszírozási összeg aránya a **zárt járóbeteg-szakellátási kasszán** belül az 1997. évi 13 %-ról 2001-re 24%-ra, 2005-re csaknem 20 %-ra emelkedett.
- A teljesítménynövekedés hatásaként a **lebegtetett pont-forint érték** mellett az egy pontra jutó forintösszeg csökkent, majd - a járóbeteg szakellátásban a **rögzített pontérték** bevezetésétől kezdve - a kassa éves előirányzati növekményétől a pont-forintérték növekedése rendre **jelentősen elmaradt.**

B. Tapasztalatok a kasszával –

**A 2005 – 2006. évi jogszabályi
változások indokai és céljai**

A 2005. évi finanszírozási változások indoka

- A teljesítmények felfutása a pont forintérték folyamatos csökkenéséhez vezetett
- A laborteljesítmények a fekvőbeteg ellátásból átrendeződtek a járóbeteg szakellátásba.
- A laborkassza bezárása „önmagában” nem váltotta be a reményeket, ugyanakkor sikerült megállítani azt a folyamatot, hogy a laboratóriumi teljesítmények elfutása a klinikai szakmák rovására történjen.
- A laboratóriumi vizsgálatkérések száma folyamatosan nőtt.
- Sem a járóbeteg-szakellátás, sem a háziiorvosi ellátás területén nincs gazdasági kontroll.
- Magyarországon minden egyes lakosra 16-17 laboratóriumi vizsgálat jut havonta! Szükséges-e ennyi vizsgálat?

A jogszabályi változások célja I.

- Az eddig elkülönített évi 20,5 milliárd Ft-os laboratóriumi kassa összevonásra kerülhessen a járó-fekvő szakellátási kasszával.
- Az eddig lebegtetett forint/pont érték stabilizálódjon.
- A laboratóriumi vizsgálatok díjazása eddig: éves átlagban 0,68 Ft/pont
a többi klinikai járóbeteg ellátó szakma: 1,34 Ft/pont → harmonizáció

A jogszabályi változások célja II.

- A laboratóriumi vizsgálatok minden ésszerű határt meghaladó számának racionális keretek közé illesztése.
- A beutalások ismételhetségének ésszerű korlátozása
- A háziorvosok és szakorvosok beutalási jogosultságának szabályozása.
- A szabályozórendszer kialakítása és fejlesztése az OLVSZK vezetésével és az OALI-val történő egyeztetéssel

---

C. Újraszabályozás - Jogszabályi változások

A laboratóriumi vizsgálatok díjazásának változása I. Laborkassza 2006.

Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló **43/1999.** (III. 3.) Korm. r. módosítása (2006. február 1.)

- **29/A. § (2) Az orvosi klinikai laboratóriumi és mikrobiológiai vizsgálatok teljesítménydíjazása szolgáltatásvolumen szerint történik figyelembe véve a 2005. évi esetszámot.**
- **29/A. § (3) A szolgáltatásvolumen keret a kihirdetett járóbeteg-szakellátás teljesítményegységének forintértékével - *1,34 Ft* - kerül elszámolásra az éves előirányzat-keret - *20,5 Mrd Ft* - 70%-ának terhére az előző évi teljesítmény arányában, havonta. A további teljesítmény a TVK túllépése esetén a keret 30%-ának terhére „változó” lebegtetett pontos elszámolásra kerül.**

A laboratóriumi vizsgálatok díjazásának változása II. Laborkassza 2006.

Tehát a fentiek alapján:

- A laborkassza 2006-os évi előirányzata 20.825.100 eFt (ez tartalmazza a 2006. január 1-től a 418.900 eFt-os előirányzat átcsoportosítást)
- Az 1. pont szerinti összegből elkülönítettük a molekuláris biológiai vizsgálatokra meghatározott PCR keretet (1.200.000 eFt)
- A fennmaradó összeg (19.625.100 eFt) **70%-át (13.737.570 eFt)** elosztottuk a jelenleg érvényes járóbeteg szakellátási díjtétellel 1,34 Ft-tal, melynek eredményeként megkaptuk a rendelkezésre álló – az éves teljesítmény volumen korlát keretet képező pontmennyiséget, amely **10.251.917.910 pont**

Laboratóriumi vizsgálatok szabályozása – 217/1997. Korm. rendelet

---

- 2006. január 1-jétől hatályos rendelkezés
- 3§ (2) A biztosítottat a járóbeteg-szakellátás keretében igénybe vehető laboratóriumi vizsgálatokra **9/1993.** (IV. 2.) NM rendelet 2. mellékletében külön jelzéssel ellátott, továbbá a Szabálykönyvben meghatározott esetekben kizárólag a járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg-gyógyintézet **szakorvosa** utalhatja be.
- A laboratóriumi **vizsgálatok megisméltése**, a Szabálykönyvben előírt gyakorisággal kezdeményezhető, kivéve, ha az ettől való eltérést a biztosított egészségi állapota indokolja.

A 9/1993. (IV.2) NM.r. módosítása (a 26/2005. (VII. 13.) EüM rendelet rendelkezései)

- Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet (R.) módosító 26/2005. (VII. 13.) EüM rendeletben kihirdetésre került az OLVSZK által javasolt:
  - J0 laborokból jelenthető beavatkozások listája (**R. 2/a** melléklet, hatályos 2005. VII. 1).
  - J1 laborokból nem jelenthető beavatkozások listája (**R. 2/b** melléklet (hatályos 2006. I. 1) majd a hatályba lépés módosítva: 2006. VII. 1-re).
  - pontcsökkentés 16 db. OENO-nál.

A 26/2005. (VII. 13.) EüM rendelet hatása

- A J0 besorolású laboratóriumok mintavételi helyként működni nem megengedhető, hogy a struktúra átalakítása miatt sérüljön a lakosság hozzáférhetősége a laboratóriumi ellátásokhoz.
- Az OENO módosítás 1.700 mFt-os megtakarítást, 8%-os Ft/pont növekedést eredményezett.
- ÁNTSZ részletes vizsgálata alapján.
- A tiltólista egyes nagy beavatkozás-számú, járóbeteg ellátó laboratóriumai számára előnytelen (Min. st. rendelet módosítása kell).

D. Szakmai szabályok –

**A járóbeteg szakellátás tevékenységi kódlistájának
alkalmazásáról szóló Szabálykönyv módosítása
(2006. március 1-től)**

Rendelkezések áttekintése

Járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódlistájának alkalmazásáról szóló Szabálykönyv bevezetésének *Általános szabályok* fejezetében

- 3. *Az OENO kódok elszámolhatósági feltételeinek alaptípusai a*
„(A24) Amennyiben a járóbeteg-szakellátás szakorvosa a páciens számára további, más szolgáltató, szakrendelés által elvégezhető eljárás elvégzését szükségesnek tartja, az orvosi eljárásra történő beutalást más szolgáltatótól nem kérheti.„
- 4.2. *Szalmák általános elszámolási szabályai a*
„(J19) Laborvizsgálatok elszámolása során az ismételhetséget időhatárral korlátozó szabályozás esetén csak annak a vizsgálatnak a finanszírozása tagadható meg, melyet az időhatáron belül ugyanaz a szolgáltató jelent.”

Példák a beutalási, ismételhetségi, kizárási szabályokra

- **21310 Glukóz meghatározása**
Az éhgyomri, valamint az orális glukóz tolerancia teszt és a vércukor profil kapcsán mért glukóz meghatározások, glukóz oxidáz módszerrel.
Elszámolási lehetőség (maximum): sorozat meghatározás esetén 10
Kizárva: 21312
- **21312 Glukóz meghatározása hexokináz módszerrel**
Az éhgyomri, valamint az orális glukóz tolerancia teszt és a vércukor profil kapcsán mért glukóz meghatározások, hexokináz módszerrel.
Elszámolási lehetőség (maximum): sorozat meghatározás esetén 10
Kizárva: 21310
- **21420 Összkoleszterin meghatározása**
Összkoleszterin enzimatis meg határozása.
Elszámolási lehetőség (maximum): 2 héten belül nem ismétlődhet
- **22550 Általános vizeletvizsgálat, üledék nélkül minimum 8 paraméter**
A vizelet egyes összetevőinek szemikvantitatív meghatározása. Prostata massage előtt és után illetve éjszakai és nappali gyűjtésből indokolt a vizsgálat ismételt elvégzése.
Elszámolási lehetőség (maximum): több időpontban vett minta esetén 2
Kizárva: 22200; 22400; 22551

Példák a beutalási, ismételhetségi, kizárási szabályokra

- **24770 *Tömegspektrometriás metabolit profil meghatározás (szerves savak, hosszú szénláncú zsírsavak, purin és pirimidin nukleotida profil, stb.)**
Tömegspektrometriás metabolit profil meghatározás (szerves savak, hosszú szénláncú zsírsavak, purin és pirimidin nukleotida profil, stb). A külön jogszabályban előírt 0-4 napos életkorban kötelező szűrővizsgálatként nem jelenthető.
- **26788 IgA meghatározása**
Szérumból vagy liquorból végezhető a meghatározás, immunturbidimetriás, immunefelometriás módszerrel.
Elszámolási lehetőség: több testnedv esetén 2; 1 hónapon belül nem ismétlődhet
Kizárva: 26790
- **22631 Széklet vér kimutatása, immunkémiai módszerrel**
Vér kimutatása székletből, immunkémiai módszerrel. Szűrési munka során csak a 42150 eljárás pozitívítása esetén végezhető.
Elszámolási lehetőség (maximum): több időpontban vett minta esetén 3
- **24021 T4 szabad frakció meghatározása**
A szabad tiroxin (T4) frakció meghatározása szérumban, immunoassay-vel.
Az alapellátás orvosa csak akkor rendelheti, illetve a laboratórium akkor végezheti, ha a TSH (24060 vagy a 24061-es vizsgálat) értéke az adott TSH módszer/korcsoport referencia tartomány mediánjától plusz-minusz 30%-nál jobban eltér.
Elszámolási lehetőség (maximum): 1 hónapon belül nem ismétlődhet"

CE jelzéssel ellátott gyári kittel végzendő vizsgálatok

- 25053 * Mycobakterium vizsgálata, molekuláris biológiai módszerrel
- 25562 * Chlamydia trachomatis kimutatása, molekuláris biológiai módszerrel
- 25563 * Neisseria gonorrhoeae kimutatása, molekuláris biológiai módszerrel
- 25564 * HPV kimutatás, jelamplifikált molekuláris biológiai módszerrel
- 25566 * Hepatitis C vírus kvalitatív meghatározása, molekuláris biológiai módszerrel
- 25567 * Hepatitis C vírus kvantitatív meghatározása, molekuláris biológiai módszerrel
- 25568 * HIV kvantitatív meghatározása, molekuláris biológiai módszerrel
- 25569 * HCV genotípus meghatározása molekuláris diagnosztikai módszerrel
- 25572 * Hepatitis B vírus gyógyszer-rezisztens mutánsainak meghatározása PCR alapú módszerrel
- 2639L * Hepatitis B vírus mennyiségi meghatározása bDNS módszerrel
- 28941 * Az FV Leiden mutáció meghatározása molekuláris biológiai módszerrel
- 28942 * Az MTHFR C677T polimorfizmus meghatározása molekuláris biológiai módszerrel
- 28943 * Az öröklődő haemochromatosis C282Y génmutáció meghatározása molekuláris biológiai módszerrel

Szabálykönyv módosítás: Egészségügyi Közlöny 3. szám (2006.II.10.)

- További pontosításra volt szükség 16 db kódnál
  - Kizárási összhang
  - FT3 – FT4 – TSH kérés indikációja
  - Tbc. reziszt. kérése
  - Szűrési kód kizárása

**Köszönöm
a figyelmet!**